

ДРАЙВЕРИ ФОНДОВОГО РИНКУ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ

Вадим Юрійович Савченко

*ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,
м. Київ, Україна*

аспірант кафедри економіки та фінансів

Потенціал фондового ринку у повоєнній відбудові зруйнованої економіки країни може відігравати значну роль, яка полягає у залученні інвестицій для фінансування проєктів різного масштабу, а відтак і в відновленні та подальшій підтримці економічного зростання. Практикою напрацьовано способи, якими фондова біржа може сприяти відбудові економіки країни:

1. Фондовий ринок надає широкі можливості для залучення приватних інвестицій (шляхом емісії акцій, облігацій). Це особливо важливо в умовах обмежених державних ресурсів та підвищених ризиків для банківського кредитування [1], [4], [9].

2. Залучення приватних інвестицій через фондовий ринок дозволяє розвантажити державний бюджет, який після війни матиме безліч інших пріоритетів [7].

3. Компанії, які виходять на IPO, піддаються жорсткому скринінгу та мусять відповідати високим стандартам корпоративного управління. Це гарантує, що залучені кошти будуть використані ефективно та прозоро [2], [3].

4. Мінімізація ролі посередників та підвищення прозорості процесів на фондовому ринку значно зменшує можливості для корупції [8].

5. Вартість капіталу, залученого через фондовий ринок, зазвичай нижча, ніж вартість банківських кредитів. Це дозволяє знизити фінансове навантаження на компанії та проєкти [5].

6. Вимоги до лістингу на біржі, а також публічна звітність та наявність незалежного правління стимулюють компанії до вдосконалення своїх бізнес-процесів, підвищення прозорості та ефективності [4].

При цьому варто зазначити перешкоди та ризики:

1. Ефективність фондового ринку як інструменту відновлення економіки залежить від його рівня розвитку (в т.ч. реального захисту прав інвесторів).

2. Відновлення економіки за допомогою фондового ринку – це довгостроковий процес. Кількість бажаючих інвестувати через даний механізм залежить як від загальної довіри до уряду, так і від наявності успішних прикладів проєктів. Тому не варто очікувати миттєвих результатів.

Отже, фондовий ринок має великий потенціал для відновлення та подальшого розвитку економіки України після війни. Однак, для досягнення максимального ефекту необхідно забезпечити прозорість та захист інвесторів, створити сприятливі умови для залучення приватного (в т.ч. іноземного) капіталу.

Цитування

1. Garkusha, A. The Role of Financial Market as the Institutional Home Question and the Factor of Economic Growth and Economic Security of the National Economy of Ukraine. *Social Development and Security*, 3(1), 537172.
2. Kryvenko, Y. (2022). Foreign investments and their investment in the economy of Ukraine with the help of the fund market. *University Economic Bulletin*, (54), 136-144.
3. Markus, D., & Sormunen, J. (2018). A study of value investment strategies based on dividend yield, price-to-earnings and price-to-book ratios in Swedish stock market. Jonkoping University
4. Schwartz R. A., Byrne J. A., & Wheatley L. (Eds.) *The economic function of a stock exchange*. Springer International Publishing. 2015. 155 p.
5. Schwert, M. (2020). Does borrowing from banks cost more than borrowing from the market? *The Journal of Finance*, 75(2), 905-947.
6. World bank. (2023). Ukraine. Overview. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/overview>
7. Кабінет Міністрів України. (2023). Залучення інвестицій через механізм державно-приватного партнерства є одним з пріоритетів у відбудові країни. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/zaluchennia-investytsii-cherez-mekhanizm-derzhavno-pryvatnoho-partnerstva-ie-odnym-z-priorytetiv-u-vidbudovi-krainy-iuliia-svyrydenko>
8. Міністерство розвитку громад та територій України. (2023). Створено Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/news/33962.html>

9. Міністерство розвитку громад та територій України. (2023). Оголошення про початок відбору проєктів, фінансування яких може здійснюватися за рахунок відповідної субвенції, в рамках фінансової угоди «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України» між Україною та ЄІБ. URL: <https://mtu.gov.ua/news/34331.html>